

Tin từ Vatican ngày 13.5.2010, Đức Giáo Hoàng Bênêdictô XVI đã bổ nhiệm LM Nguyễn Thái Hợp, OP, thụ chức dòng Đa Minh làm Giám mục giáo phận Vinh thay thế Đức Cha Phaolô Maria Cao Đình Thuyên đã quá tuổi và hưu.

Thức tình, cách đây khoảng nửa năm, chúng tôi đã nghe tin đồn này, nhưng nay tin chính thức lại rơi vào thềm gian “nhảy còm” nên tin đồn cũng làm cho một số giáo dân có đôi chút thắc mắc, một số dù tin thì cũng tỏ ra rụt rè bình thường.

Đôi dòng Tiểu sử

ĐGM Nguyễn Thái Hợp, OP

Đức Cha Phaolô Nguyễn Thái Hợp, OP, sinh ngày 01-02-1945 tại Giáo xứ Làng Anh, Nghi Phong, Nghi Lộc, Nghệ An. Ngày 15-8-1964 ngài vào Tập viện Dòng Đa Minh tại Vũng Tàu. Ngày 8-8-1972 thăng phong Linh mục tại Sài Gòn.

Tốt nghiệp cử nhân triết Đông tại Saigon, tiến sĩ triết Tây tại Fribourg (Thụy Sĩ), học chính trị kinh doanh tại Đại học Genève, Thụy Sĩ, và tiến sĩ thần học Luân lý tại São Paulô (Brasil). Nguyên giám đốc học viện thần học Gioan XXIII và thành viên trung tâm Bartolomé de Las Casas, Lima, Péru.

Từ 1996-2004, Giáo sư tại Phân khoa Xã hội thuộc Đại học Giáo Hoàng Thánh Tôma Aquinô, Roma.

Do hoàn cảnh phải rời quê hương Âu châu và Mỹ châu Latin, nhưng ngài vẫn luôn duy trì quê hương Việt Nam. Từ cuối thập niên 1980 ngài thường xuyên về Việt Nam, kể từ năm 1996, mỗi năm về thăm quê hương tại Việt Nam trong vòng 5 tháng và từ 2004 đã trở về sinh sống tại Việt Nam nhưng không có hộ khẩu. Là Giám Đốc Học viện của Tập đoàn Đa Minh Việt Nam; thành viên của Ủy ban Giáo lý Đức tin thuộc HĐGM Việt Nam; thành viên của Ủy ban Tập đoàn Công giáo; Chủ nhiệm Câu lạc bộ Phaolô Nguyễn Văn Bình. Trong thời gian qua, CLB đã tích cực nhiều hoạt động văn hóa, giáo dục, kinh tế, xã hội. CLB cũng công tác với Tổ chức Misereor, Đức quốc, HĐGM-VN và Viện Triết học để tổ chức Hội nghị quốc tế về phát

triển kinh tế – xã hội tại Việt Nam vào ngày 15.1.2007. Trong dịp này, ngài đã trình bày về công giáo đã có dịp trình bày và quan điểm của Giáo hội Công giáo về Học thuyết Xã hội. Một Tọa đàm gây nhu âm vang nhất là “Biên Đông và hội đồng Việt Nam” được tổ chức vào ngày 25.7.2009.

Tác phẩm

Bên cạnh những bài báo bằng những thi công khác nhau đăng trên các tạp chí trong cũng như ngoài nước, ngài đã biên soạn những quyển sách sau đây của tác giả Nguyễn Thái Hợp:

a)- Những người

1- Karl Marx, et la negation de Dieu pour l'affirmation de la valeur de l'homme, Fribourg, 1979.

2- Humanisme marxiste face à Dieu, 1984.

3- Hacia una Etica desde los pobres, Lima, Péru, 1986.

4- Tomás de Aquino, teólogo militante, Lima, 1988.

5- Teología y Liberación. Escritura y espiritualidad, (Edit.), 1990.

6- Las Casas entre dos mundos, (Edit.), Lima, 1993.

7- Evangelización y teología en el Péru. Luces y sombras en el siglo XVI, (Edit.), 1994.

8- Neoliberalismo e la libertação dos pobres, São Paulo, Brazil, 1995

9- Tienen salida los pobres?, Costa Rica, 1996.

b)- Việt ngữ :

10- Mối t n a hành trình c a con ng i và quê h ng, Chân Lý, Canada, 1997.

11- Giá trị đ o đ c trong c n l c th tr ng, D n Thân, Houston, 2000

12- Đ ng vào th n h c v tôn giáo, D n thân, Houston, 20003.

13- Nh ng n o đ ng tâm linh, (Ch biên), Đa Minh H c vi n, 2004.

14- Đ h l n lên, Văn hóa & Đ c tin, 20052.

15- Yves Congar, con ng i và t t ng, (Ch biên), 2005.

16- Nh ng n o đ ng tâm linh (Ch biên), H c vi n Đa Minh, 2006.

17- Chút này làm tin, NXB Văn Hóa Sài Gòn, 20072.

18- Ng i Công giáo Việt Nam đ i di n v i đ i d ch HIV/AIDS, (Ch biên), CLB Phaolô Nguyễn Văn Bình, 2007.

19- Tôn giáo – Giáo dục. Một cách tiếp cận, (Chỉnh biên), 2009.

20- Tư duy & lối sống của người Việt thời hiện đại, (Chỉnh biên), CLB Nguyễn Văn Bình, 2009.

21- Một cái nhìn về Giáo huấn Xã hội Công giáo, 2010.

Ngoài ra, trong tài liệu của chúng tôi còn lưu trữ những bài viết sau đây của ĐC Nguyễn Thái Hợp:

Giáo dục khải trong truyền thống toàn cầu hóa.

Nhóm đức tin và văn hóa.

Vai trò của giáo dân đối với ánh sáng của Công Đồng Vatican II.

Đời sống Giảng Sinh và những người ít may mắn.

Một số thảo luận về linh đạo dành cho giáo dân.

Tư duy kinh tế và tư duy chính trị.

Tình quan hệ giữa công giáo và nhà nước Việt Nam.

Liên đới Kitô giáo giữa lòng dân tộc.

Liên đới theo quan điểm Kitô giáo.

Tất cả những bài viết của ĐC Nguyễn Thái Hợp khi còn là LM mà chúng tôi có dịp đọc, chúng tôi thấy đó một kiến thức cao, có vision, yêu mến Giáo hội và dân tộc, ôn hòa, và nhân ái.

Đôi đời tu phi

Cách đây 3 năm, có một người tin Thiên lý, đã được LM Nguyễn Thái Hợp với lòng tin nói ngài thiên chức khi còn là sinh viên vào những năm 69-701. Sau ngày 13.5.2010, người tin đó được nhắc lại, những lời nói vào những năm 19672. Năm 2007, LM Nguyễn Thái Hợp đã trở lại trong một bối cảnh những nói rằng ngài chỉ có một Thiên lý vào tháng 10 năm 1972.

Việc LM Nguyễn Thái Hợp có nhu cầu liên hệ với các chức quy định trong giới hạn thu nhập và khoa bảng nhà nước cũng gây nên thắc mắc. Có người cho rằng một người quan đó thì ra “thần thiển” quá chăng, thậm chí đưa đến những thắc mắc, nghi ngờ “tốt đở, đẹp đở”, theo “lời phôi”? Cá nhân chúng tôi không dám phê phán, nhất là không vì đức nh kiến.

Đôi dòng Lịch sử Giáo Phận Vinh

Giáo phận Vinh bao gồm các tỉnh Nghệ An 16.692 km², Hà Tĩnh 6.054 km², Quảng Bình 8.037 km². Tổng cộng: 30.783km².

Theo tài liệu, người ta chia lịch sử hình thành và phát triển của Giáo phận Vinh thành những thời kỳ như sau :

- **Thời kỳ khai phá của các thánh Dòng Tên (1629 - 1663):** Nhờ đức cha một thời gia giúp đỡ, cha Đức Lộ (Alexandre de Rhodes) và cha Pedro Marquez lên tàu từ Macao ngày 12-3-1627 và đứng ngày 19-3-1627, hai vị đặt chân lên Cửa Bạng, Thanh Hóa; giáo đoàn

Đàng Ngoài chính thức khai sinh. Năm 1639, tỉnh Nghệ An đã có 70 làng đón nhận đức tin; còn theo phúc trình ngày 13-10-1647 “tỉnh Nghệ An, có 53 nhà thờ, không kể các nhà nguyện thì là nơi giáo hữu tụ tập của người”. Một tài liệu khác cho hay năm 1653, Nghệ An có 70 nhà thờ với 40.000 giáo dân

- Thời kỳ hình thành các Đền thánh Tông tòa (1663 - 1846): Ngày 9-9-1659, Đức Giáo Hoàng Alexandre VII thiếp lập hai miền Đền thánh Tông tòa là Đàng Ngoài, giao cho Đức cha Francois Pallu, và Đàng Trong, giao cho Đức cha Lambert de la Motte. Nghệ - Tĩnh-Bình là một vùng truyền giáo quan trọng và được chọn làm nơi trú ngụ của Đền thánh Tông tòa. Hoạt động truyền giáo tại Nghệ - Tĩnh-Bình trong suốt thời gian này còn có sự công tác đặc biệt của các linh mục người Việt, mà hai vị đầu tiên là Mactin Mít và Lê Trông (1670).

- Thời kỳ thử thách (1846 - 1885): Thời lúc khi đón nhận Tin Mừng (1629) cho đến ngày thành lập (1846), giáo phận Vinh luôn ở trong tình thế khó khăn, cực khổ. Tuy bề bặt bề ngoài nhưng giáo phận Vinh không ngừng phát triển. Theo báo cáo ngày 27-3-1839 của Giám mục Đền thánh Tông tòa, số tín hữu công giáo Nghệ - Tĩnh-Bình đã lên tới 63.981 người, gồm 45.334 ở Nghệ An và Hà Tĩnh; và 17.617 ở Bắc Quang Bình.

- Thời kỳ phát triển (1885 - 1945): Sau hơn 23 năm làm giám mục Đền thánh Tông tòa, Đức Cha Trơ đã gặp rất nhiều khó khăn gian khổ. Năm 1912 Tòa Thánh bổ nhiệm cha Bêc (Eloy) làm giám mục Đền thánh Tông tòa của giáo phận. Dưới thời ngài đã phong chức hơn 200 linh mục, thành lập thêm 65 xứ. Số giáo hữu ngày một đông hơn: năm 1920 là 124.000 người với 492 nhà thờ, nhà nguyện; năm 1940 là 167.469 người với 741 nhà thờ, nhà nguyện. Nhìn chung, giáo phận Vinh đã phát triển khá mạnh mẽ và khá vững vàng trong thời kỳ 1885-1945, như các số liệu so sánh sau đây cho thấy :

Năm	Giáo hữu	Giáo họ	Giáo xứ	Linh mục
1885	73.483	445	37	59
1945	180.622	545	147	198

- Thời kỳ cơn bão (1945 đến nay): Bị bắt đầu năm 1954 đất nước bị chia cắt, giáo phận Vinh thuộc miền Bắc, do những người Cộng sản nắm quyền. Những người đầu tiên gánh chịu hậu quả là các thừa sai. Tình hình mới đã buộc hàng giáo sĩ đưa phần lớn người ra đi tìm nơi tránh và di tản hành giáo phận. Ngày 31-7-1950, Tòa Thánh đã bổ nhiệm cha Gioan Baotixita Trần Hữu Đức làm Giám quản Tông tòa và ngày 19-8-1951 làm Giám mục Đền thánh Tông tòa. Vị giám mục người Việt đầu tiên của giáo phận Vinh phải đi tìm nơi ẩn nấp trong tình thế nguy hiểm không thể tưởng tượng

Đức Cha Phaolô Nguyễn Thái Hợp, O.P.

Tác Giả: Nguyễn Đức Tuyên

Thứ Sáu, 28 Tháng 5 Năm 2010 10:33

---

qua: c m đoán, b t b , tù đày.... Sau di c  là những căng thẳng do c i cách ruộng đ t. R i tr c th c t  không th  nào khác, ng i Công giáo ph i chấp nhận s ng trong tình th  th ng đ c g i là “Giáo h i th m l ng”.

Năm 1960, khi hàng Giáo phẩm Việt Nam đ c thành lập, Vinh trở thành giáo phận Chính tòa. Ngày 15.3.1963, cha Phaolô Nguyễn Đình Nhiên đ c t n phong giám mục phó. Trong trận bom M  ném xuống khu vực Nhà Chung Xã Đoài, Đức Cha Nhiên b  tr ng th ng và qua đ i ngày 24.3.1969. Đức Cha Trần Hữu Đức tiếp tục lễ an táng con thuy n giáo phận cho t i ngày Chúa g i v , ngày 8.1.1971.

Ngày 15.3.1971, cha Phêrô Nguyễn Năng đ c t n phong giám mục giáo phận Vinh. Ngài lãnh đạo giáo phận trong thời gian 8 năm và ra đi đ t ng t vào ngày 6.7.1978, h ng th  68 tuổi. Cha quản lý Phaolô Cao Đình Thuy n tiếp tục công việc này. Ngày 4.3.1979 Cha Phêrô Trần Xuân Hợp, đ c t n phong giám mục t i Xã Đoài. Ngày 19.11.1992 Cha Phaolô Cao Đình Thuy n đ c t n phong giám mục phó.

T  năm 1991, nh  số tài trợ của Tòa Thánh và các tổ chức nước ngoài, nh u nhà th  đ c xây mới, tr ng học giáo lý, các c ng đoàn Dòng Tu cũng đ c trùng tu l i khang trang h n. Cũng trong thời gian này, Dòng Th a Sai Bắc Ái đức cha Giuse Nguyễn Đăng Đ n khai sinh, và đ c cha Phêrô Gioan Trần Xuân Hợp chính thức chấp nhận vào năm 2000. Cuối năm 2000, Tòa Thánh chấp nhận đơn xin t  nhiệm vụ của Đức Cha Phêrô Gioan Trần Xuân Hợp, Đức Cha phó Phaolô Maria Cao Đình Thuy n kế v . M t đ u ai cũng th y nh i Đức Cha đ ng nh m là luôn quan tâm đến các sinh hoạt t i các cơ sở, giáo xứ, giáo h . Đức cha đã dành nh u thời gian đ ng chia sẻ với con cái, nh t là nh ng ng i vùng sâu, vùng xa.

Nh ng năm qua, giáo phận đã g p th i thu n l i đ  số ng  và c ng c  niềm tin: Năm Thánh Truy n giáo (2004); Năm Thánh Th  (2005) và đ c bi t Năm Gi i Tr  giáo phận (2006) m  ra c  h i l n lao đ  giáo phận, nh t là các b n tr  số ng  niềm tin của mình. Dù cho những thay đổi thăng trầm của lịch sử, nh ng giáo phận Vinh vẫn luôn th  hiện số c  số ng  niềm tin v ng vàng và trung kiên.

Th ng kê cuối năm 2006 cho biết:

Dân số: 5.790.000, Số giáo dân: 474.143, Linh mục: 171, Nữ tu: 426, Đại chủng sinh: 57,

Chung sinh đ b : 24, Giáo lý viên: 7.635, ; Giáo h t: 19 và Giáo x :178.

Con đường trở về của một Mục tử

Một ngày r t g n, ĐGM Nguyễn Thái Hợp s đ m nh n trách v m i, m t trách v n u s y ra cách đây m y năm tr c, r t khác xa v i hi n t i: an bình và sóng gió, vng ph c và th c m c, ch p nh n và ph n ng, ôn hòa và xoi mói, ngoan ngoãn và tr ng thành v.v... Tuy v y, tinh th n hi p thông trong Giao h i Vi t Nam v n là nét son lâu đ i.

Chúng tôi nh t i bài nói truy n c a Đức Cha Henry D' Souza, TGM Calcutta, Ch T ch HĐGM n Đ , v i kho ng 300 giám m c tham d khoá th ng hu n do B Truy n Gi ng Tin M ng t ch c t i Roma năm 19973, có đ n:

“Khi Đức giám m c ch p chính m t giáo ph n thì giáo ph n đó đã có m t hình thái ì ch s đ c thù. Đó có th là m t giáo ph n đã đ c th t l p lâu đ i. Có th là m t giáo ph n m i. Luôn luôn có nh ng v n đ ph i đ i phó. Nh ng v n đ có th là hi u qu c a nh ng v c làm ho c nh ng thi u sót c a các v t n nh m. Cũng có th là nh ng v n đ m i n y sinh trong th i gian tr ng toà. Cũng có th do nh ng nguyên nhân khác.

.....

Nh ng giáo ph n đ c thành ì p đung đ n đ u mang theo nh u hành trang. Đôi khi nh ng hành trang đ c coi nh là "gánh n ng c a ì ch s ". Đ u quan tr ng là nh n ra mình đang có hành trang n ng n nh th . Các nhà th , nhà nguy n, tr ng h c, c quan, ... v a là tài s n, v a là trách nh m. Đ c kh i đ u m t th i đ m c th , nh ng tài s n đó v sau có th tr nên không thích h p ho c gây tr ng i cho v c tông đ .

Giám m c c n nghiên c u t t c nh ng s h u này và xác đ nh xem cái gì nên b , cái gì c n gi ; cái gì là kho báu và s c m nh, cái gì là s lãg phí th i gian không c n thi t.

Đức Cha Phaolô Nguyễn Thái Hợp, O.P.

Từ: Nguyễn Đức Tuyên

Thống số: 28 Tháng 5 Năm 2010 10:33

Là người người thánh chức Giám Mục- vicarius Christi-, cảm nhận gánh nặng công việc trên hai vai ngài, xin ân hoan chào mừng và chân thành kính chúc đức tôn Giám mục can đảm, hy sinh và kiên cường trong sự nghiệp. Xin Thiên Chúa và Đức Mẹ La Vang ban nhiều ơn phúc cho người Mục tử đáng kính và xin Thánh Thần đồng hành với ngài luôn mãi.